

Appendix V

Bijlages uitvoering procesevaluatie

Appendix V

V.a - voor vragenlijsten stakeholders

Onderlinge afstemming uitvoeren interviews

Toelichting op het totale onderzoek

Op dit moment is De Nieuwe Toekomst (DNT), de enige interventie die zich richt op toeleiding naar werk bij vrouwelijke slachtoffers van huiselijk geweld. DNT is in 2012 ontwikkeld door de Federatie Opvang (FO) en de Nederlandse Vrouwen Raad (NVR) en de eerste resultaten zijn veelbelovend, maar inzicht in de effectiviteit ontbreekt. FO, NVR en Movisie hebben van het ministerie van OCW middelen ontvangen om DNT vanaf 2017 verder uit te rollen. Voor een landelijke uitrol is het essentieel om betrouwbaar inzicht te krijgen in het effect van DNT en bepalende factoren die binnen de gemeentelijke context een rol spelen. Van november 2017 t/m september 2021 voert Atria onderzoek uit naar de effecten van De Nieuwe Toekomst. Dit onderzoek wordt mede mogelijk gemaakt door het ZonMw-programma 'Vakkundig aan het werk' en de Universiteit van Amsterdam.

Het doel van het onderzoek is driedelig:

1. Toetsen van de effectiviteit van DNT m.b.t. de (duurzame) toename in (arbeids)participatie van vrouwelijke slachtoffers van huiselijk geweld.
2. Inzicht verschaffen in de werkzame elementen die aan de gemeten effecten ten grondslag liggen, in zowel de opzet en uitvoering van de interventie, als de gemeentelijke context.
3. Inzicht krijgen in de contextuele randvoorwaarden om de werkzame elementen duurzaam te vertalen voor verspreiding en implementatie.

Om dit driedelige doel te bereiken voeren we gelijktijdig een effectiviteitsonderzoek en verklarend onderzoek uit. Het verklarend onderzoek wordt samen met Panteia uitgevoerd.

Toelichting onderdeel verklarend onderzoek / procesevaluatie

Om inzicht te krijgen in de werkzame elementen en de contextuele randvoorwaarden om deze duurzaam te verspreiden en te implementeren (doel 2 en 3) voert Atria een verklarend onderzoek uit. De centrale vraagstelling van het verklarend onderzoek luidt: *Hoe zijn de gemeten effecten van DNT te verklaren en succesvol te verspreiden en te implementeren in andere gemeenten?*

De volgende deelvragen leiden tot een beantwoording van de centrale verklarende vraagstelling:

- Wat zijn de knelpunten en succesfactoren in de opzet en uitvoering van DNT?
- Wat zijn werkzame elementen die inherent zijn aan de opzet van DNT?
- Wat zijn de randvoorwaarden en bepalende factoren die binnen de gemeentelijke context hierbij een rol spelen?

Het verklarend onderzoek wordt uitgevoerd volgens de principes van 'Realistic Evaluation'. Het blootleggen van de mechanismen waarlangs men denkt dat de gewenste resultaten/effecten tot stand komen is daarbij een kernpunt. Om de relevante factoren rond de interventie in kaart te brengen, maken we gebruik van de CIMO-methodiek, waarbij C verwijst naar context, I naar interventie, M naar mechanisme en O naar uitkomst (outcome).

De dataverzameling vindt plaats in de vorm van casestudies, waarbij we onderscheid maken tussen gemeenten waarbinnen DNT wordt uitgevoerd ('interventiegemeenten') en de gemeenten die DNT niet hebben ingekocht ('controlegemeenten'). In de interventiegemeenten wordt 3x (begin, tussen, eind) een meting uitgevoerd en in de controlegemeenten 2x (begin en eind). De te interviewen personen betreffen:

- Beleidsmedewerker Huiselijk Geweld *(zowel interventie- als controlegemeente)*
- Beleidsmedewerker Participatie/ Werk en Inkomen *(zowel interventie- als controlegemeente)*
- (beleids)medewerker vrouwenopvang *(zowel interventie- als controlegemeente)*
- Projectleider interventie¹ *(alleen interventiegemeente)*

¹ Dit kan soms dezelfde persoon zijn als de medewerker vrouwenopvang

- Trainer interventie² (alleen interventiegemeente)

Toelichting op vragenlijsten - beginmeting

Voor de beginmeting zijn 3 vragenlijsten opgesteld:

- Vragenlijst gemeenten
- Vragenlijst vrouwenopvang
- Vragenlijst projectleider / trainer

Opzet vragenlijst

Middels de eerste vragen wordt de context (C) in beeld gebracht. Deze vragen worden aan alle respondenten gesteld. Tevens geeft dit zicht op de plek die de interventie (I) inneemt. Voor de respondenten behorende tot de interventiegemeenten volgen vervolgens specifieke vragen over de interventie, waardoor niet alleen de interventie (I) maar ook de werkzame mechanismen (M) in kaart gebracht worden. Hoewel de te verwachte resultaten onderdeel zijn van deze vragenlijst, worden vragen over uitkomst (O) pas in de eindmeting gevraagd.

Let op: bijna elke vraag is opgebouwd uit subvragen, maar stel eerst de hoofdvraag open uit. Daarna pas alle subvragen langslopen.

Achtergrond vragen m.b.t. context

Uit de offerte: "Vrouwen in de opvang vormen veelal een zeer kwetsbare groep en hebben daarom langdurige en intensieve begeleiding nodig bij het vinden en behouden van een baan. De meesten ervaren een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Opvanghuizen richten zich voornamelijk op veiligheid, door het bieden van opvang en hulpverlening, terwijl organisaties die zich richten op het toeleiden naar werk (zoals gemeenten) veelal geen intensieve, langdurige psychosociale begeleiding op maat kunnen bieden. Dat vermindert de kans dat vrouwen na de opvang duurzaam werk vinden. De Nieuwe Toekomst is de enige interventie in Nederland die zich specifiek richt op participatie en economische zelfstandigheid van vrouwelijke slachtoffers van huiselijk geweld. (...) Sinds 2015 hebben gemeenten door de decentralisaties meer verantwoordelijkheden gekregen in zorg- en re-integratietaken. Gemeenten zoeken naar manieren om de kansen van de decentralisaties optimaal te benutten. Integraal werken is één van deze kansen. Doordat DNT een brug slaat tussen hulpverlening en arbeidsbemiddeling, speelt DNT precies hierop in."

In dit stuk zitten drie hypothesen verborgen, die we middels de casestudies graag willen toetsen.

Hypothese 1: Opvanghuizen richten zich voornamelijk op veiligheid, door het bieden van opvang en hulpverlening.

- o Welke hulp bieden opvangorganisaties? En waarop is deze hulp gericht? Wordt er in het reguliere aanbod wel/geen aandacht geschonken aan (arbeids)participatie?
- o Worden er nu, of in het verleden, aanvullende trajecten ingezet ter bevordering van (arbeids)participatie?⁴
- o Indien inderdaad sprake is van een 'hiaat' -> is het wenselijk dat de vrouwenopvang inzet op (arbeids)participatie?

Hypothese 2: Organisaties die zich richten op het leiden naar werk bieden veelal geen intensieve, langdurige psychosociale begeleiding.

² Idem.

⁴ Zo wordt bijvoorbeeld 'Krachtwerk' steeds vaker in de vrouwenopvang toegepast, een methodiek dat zich ook richt op de toe. Het is zeker niet hetzelfde als De Nieuwe Toekomst, maar de lange termijnvisie en oplossingsgerichte aanpak is ook onderdeel van de methodiek van De Nieuwe Toekomst (zie ook <https://www.movisie.nl/esi/krachtwerk>)

- Wat is het re-integratieaanbod van de gemeente? En op welke doelgroepen is deze hulp gericht? Wordt er in het reguliere aanbod wel/geen aandacht geschonken kwetsbare groepen en specifiek de doelgroep slachtoffers huiselijk geweld? Behoren intensieve, langdurige psychosociale begeleiding tot het reguliere re-integratieaanbod?
- Worden er nu, of in het verleden, aanvullende re-integratietrajecten voor kwetsbare groepen?⁵ En specifiek voor de doelgroep slachtoffers huiselijk geweld?
- Indien inderdaad sprake is van een 'hiaat' -> is het wenselijk dat de gemeente specifiek inzet op (arbeids)participatie van slachtoffers huiselijk geweld?

➔ *Hypothese 3: Biedt DNT de mogelijkheid om (meer) integraal te werken?*

- Welke reguliere samenwerking is er binnen gemeenten tussen de beleidsterreinen Huiselijk Geweld (Zorg&Welzijn) en Participatie (Werk&Inkomen)?
- Heeft de afdeling Huiselijk Geweld en/of de afdeling Participatie (arbeids)participatie van slachtoffers huiselijk geweld op het netvlies staan? Zien zij het als taak van hun afdeling? Of valt de arbeidsparticipatie van slachtoffers huiselijk geweld tussen 'wal en schip' en wordt het door beide beleidsterreinen niet, specifiek, opgepakt?
- Welke beleidsmedewerkers/beleidsterreinen zijn betrokken bij de inkoop en uitvoering van de interventie DNT? Is er sprake van (meer) samenwerking tussen deze beleidsterreinen? En leidt deze samenwerking tot een meer efficiënte en effectieve uitvoering?

⁵ Dommige gemeenten hanteren bijvoorbeeld (weer) doelgroepenbeleid. Zoals gemeente Amsterdam die specifieke programma's inzet voor specifieke kwetsbare groepen. Onduidelijk is of dit behoort tot reguliere aanpak of dat het aanvullende, kortdurende 'pilots' zijn.

Introductie

Dit onderzoek gaat over hulp aan slachtoffers van (ex-)partnergeweld om (weer) te participeren in de maatschappij. We nemen in 10 gemeente interviews af met gemeentelijke beleidsmedewerkers (zowel op het terrein W&I en Z&W) en medewerkers van de vrouwenopvang. Daar waar het project 'De Nieuwe Toekomst' wordt uitgevoerd worden er ook interviews gehouden met de projectleiders, trainers en (op een later moment) coaches.

Naast deze interviews volgen we in deze 10 gemeenten vrouwen die (ex-)partnergeweld hebben meegemaakt. Tijdens 1,5 jaar wordt met deze vrouwen 5 maal een (gestructureerde) vragenlijst afgenomen.

1. Wat is uw functie en op welke wijze heeft u te maken met:
(Buiten de interventie DNT om)
 - a. De doelgroep (vrouwen die (ex)partner geweld hebben meegemaakt)
 - b. Hulp aan deze doelgroep
 - c. Hulp gericht op (arbeids)participatie in het algemeen
 - d. Hulp gericht op (arbeids)participatie in het bijzonder voor deze doelgroep

Context

2. Algemeen: Dit onderzoek gaat over hulp aan slachtoffers van (ex-)partnergeweld om (weer) te participeren in de maatschappij. Welke hulp biedt de gemeente?
3. Welke voorzieningen biedt de gemeente vanuit het beleidsdossier Huiselijk Geweld?
 - a. Wat is binnen uw gemeente de reguliere hulp die aan slachtoffers van (ex)partnergeweld m.b.t. herstel en participatie wordt geboden?
 - i. In hoeverre is de (arbeids)participatie van deze doelgroep onderdeel van het reguliere Z&W-beleid?
 - ii. In hoeverre zijn de (arbeids)mogelijkheden van deze doelgroep vanuit het domein Z&W in beeld?
 - b. Welke interventies, trainingen of cursussen worden voor deze doelgroep aangeboden met het doel (arbeids)participatie?
 - i. Welke beleidsdomeinen zijn hierbij betrokken?
 - ii. Welke organisaties zijn hierbij betrokken?
4. Welke voorzieningen biedt uw gemeente vanuit het beleidsdossier Werk & Inkomen?
 - a. Wat is binnen uw gemeente de reguliere hulp aan kwetsbare groepen om (weer) te participeren in de maatschappij?
 - i. In hoeverre zijn beleid en maatregelen m.b.t. (arbeids)participatie (specifiek gericht op slachtoffers (ex)partner geweld)?
 - ii. In hoeverre is de doelgroep vanuit het domein Werk & Inkomen in beeld?
 - b. Welke interventies, trainingen of cursussen t.b.v. (arbeids)participatie worden specifiek voor deze doelgroep worden ingezet?
 - i. Welke beleidsdomeinen zijn hierbij betrokken?
 - ii. Welke organisaties zijn hierbij betrokken?
5. In hoeverre is de reguliere aanpak naar uw mening voldoende (om de kwetsbare groep slachtoffers van (ex)partnergeweld (weer) toe te leiden naar (arbeids)participatie)?
6. In hoeverre zijn er volgens u extra beleid en maatregelen nodig voor de (arbeids)participatie van deze doelgroep?
7. Welke mogelijkheden ziet u?
 - a. Binnen uw afdeling?
 - b. Elders?
8. Behoort (arbeids)participatie naar uw mening onder het aanbod van uw beleidsterrein?
 - a. Zo ja, om welke reden?
 - b. Zo nee, om welke reden en waar past het volgens u beter?

Interventie DNT

7. Bent u bekend met de interventie De Nieuwe Toekomst?

➔ (Indien 'Nee' -> ga naar tekstbox 'Toelichting interventie')

8. Op welke wijze bent u bekend geraakt met deze interventie?

9. Wat is was uw eerste indruk van deze interventie?

- a. Belang van DNT? (noodzaak + opvulling bestaande hiaten?)
- b. Opzet van DNT?
- c. Betrokken organisaties/personen bij DNT?
- d. Eerste resultaten van DNT? (indien bekend)
- e. Andere indrukken?

10. Zet uw gemeente de interventie De Nieuwe Toekomst in?

11. Om welke reden(en) wordt de interventie De Nieuwe Toekomst op dit moment wel/niet ingezet?
Let op: mogelijk heeft de gemeente in het verleden wel ervaring gehad met DNT of heeft de gemeente nog niet gekozen voor de interventie maar is de gemeente mogelijk wel geïnteresseerd.

Onderstaande subvragen dienen vanuit deze achtergrond gevraagd en beantwoord te worden.

- a. Hoe is het traject van besluitvorming gegaan? Waren hier andere gemeenten / organisaties bij betrokken?
- b. Welke argumenten waren er voor inzet van de interventie? Van welke afdelingen / organisaties / personen kwamen deze argumenten?
- c. Welke argumenten waren er tegen inzet van de interventie? Van welke afdelingen / organisaties / personen kwamen deze argumenten?
- d. Welke afwegingen gaven de doorslag om de interventie wel/niet in te zetten?

➔ (Indien DNT niet wordt ingezet, ga naar tekstblok 'Einde vragenlijst')

12. Wat is het draagvlak voor de interventie binnen de gemeente?

- a. Op bestuursniveau?
- b. Beleidsniveau?
- c. Uitvoeringsniveau?
- d. Andere (samenwerkings)organisaties?

13. Wat is de verwachte opbrengst van de interventie?

- a. Welke uitkomsten verwacht u?
- b. Met welke uitkomsten bent u tevreden?
- c. Wat verwacht u dat de interventie biedt m.b.t.
 - i. de (arbeids)participatie van deze doelgroep?
 - ii. gezondheidsbeleving van deze doelgroep?
 - iii. stoppen van geweld?

14. Welke keuzes heeft de gemeente gemaakt in de uitvoering van de interventie?

- a. Welke afdelingen / organisaties / personen zijn betrokken
 - i. Op welke wijze?
 - ii. Wat is de onderlinge rol- en taakverdeling?
- b. Hoe vindt de selectie en trainingen van de deelnemers van de interventie plaats?
 - i. Welke personen/groepen worden wel/niet meegenomen? En om welke redenen?
- c. Hoe vindt de selectie en training van de coaches plaats?
 - i. Welke personen/groepen worden wel/niet meegenomen? En om welke redenen?
- d. Hoe vindt de matching tussen de deelnemers en de coaches plaats?
- e. Hoe vindt monitoring en terugkoppeling plaats?
- f. In hoeverre sluit de interventie aan op het reguliere aanbod?

- i. m.b.t. hulp aan slachtoffers (ex)partnergeweld?
 - ii. m.b.t. re-integratie kwetsbare doelgroepen?
 - g. In hoeverre conflicteert de interventie met het reguliere aanbod?
 - i. m.b.t. hulp aan slachtoffers (ex)partnergeweld?
 - ii. m.b.t. re-integratie kwetsbare doelgroepen?
- 15. Wat is de huidige stand van zaken van de uitvoering (danwel voorbereiding)?
- 16. Wat zijn uw ervaringen met de uitvoering van de interventie?
 - a. Hoe is de voorbereidingsfase verlopen?
 - i. Wat ging goed?
 - ii. Waren er knelpunten?
 - b. In hoeverre bent u tevreden met het uitvoerproces?
 - i. Samenwerking en onderlinge rol- en taakverdeling
 - ii. Selectie en training deelnemers
 - iii. Selectie en training coaches
 - iv. Matching tussen de deelnemers en coaches
 - v. Wijze en frequentie van terugkoppeling
 - c. In hoeverre bent u tevreden met de (tussentijdse) resultaten?
 - i. Aantal en motivatie deelnemers
 - ii. Aantal en motivatie coaches
 - iii. Training
 - iv. Matching
 - v. Zicht op toename (arbeids)participatie
 - vi. Zicht op afname hulpvraag
 - vii. Zicht op stoppen geweld
 - d. Welke knelpunten en succesfactoren ervaart en/of verwacht u?
 - i. Samenwerking en onderlinge rol- en taakverdeling
 - ii. Selectie en training deelnemers
 - iii. Selectie en training coaches
 - iv. Matching met en begeleiding door coaches
 - e. Wat ziet u als werkzame elementen?
 - i. Binnen de aanpak van DNT
 - ii. Binnen de uitvoering van DNT
 - iii. Binnen de gemeentelijke context
- 17. Op welke onderdelen is volgens u nog nadere uitwerking of bijstelling van de werkwijze nodig?

➔ (Ga naar tekstblok 'Einde vragenlijst')

Tekstblok 'Toelichting interventie'

De Nieuwe Toekomst (DNT) is een interventie die richt zich op participatie en economische zelfstandigheid van vrouwen met huiselijk geweldervaringen, om herhaald slachtofferschap te voorkomen. DNT is de enige interventie in Nederland die zich specifiek op deze groep vrouwen en het thema participatie en economische zelfstandigheid richt. DNT richt zich op het ondersteunen van vrouwen om actief op zoek te gaan naar een baan, een opleiding te volgen of vrijwilligerswerk te doen. DNT bestaat uit een groepstraining gevolgd door een periode van persoonlijke coaching. Het trainingsdeel bestaat uit tien wekelijkse groepsbijeenkomsten, waarin activering en het toekomstperspectief centraal staan. Zo wordt onder andere gewerkt aan het herontdekken van passies en talenten en het verkrijgen en behouden van regie over het eigen leven. Na de groepstraining worden deelnemers persoonlijk gecoacht door een vrijwilliger.

De vrijwillige coaches begeleiden de deelnemers negen maanden bij het realiseren van hun doelen. Deze vrijwilligers zijn door de vrouwenorganisaties geselecteerd en worden getraind om te helpen bij het zetten van stappen richting opleiding en werk.

18. Wat is uw eerste reactie op deze interventie n.a.v. deze nadere toelichting?

19. Welke argumenten kunt u bedenken voor inzet van de interventie?

20. Welke argumenten kunt u bedenken tegen inzet van de interventie?

21. Welke argumenten wegen naar uw mening zwaarder?

➔ *(Ga naar tekstblok 'Einde vragenlijst')*

Tekstblok 'Einde vragenlijst'

22. Zijn er binnen de gemeente (andere) plannen of ambities wat betreft het stimuleren van (arbeids)participatie van specifiek deze doelgroep? En zo ja, kunt u deze toelichten?

23. Heeft u nog opmerkingen of aanvullingen n.a.v. dit interview?

Bedankt voor uw medewerking!

Introductie

Dit onderzoek gaat over hulp aan slachtoffers van (ex-)partnergeweld om (weer) te participeren in de maatschappij. We nemen in 10 gemeente interviews af met gemeentelijke beleidsmedewerkers (zowel op het terrein W&I en Z&W) en medewerkers van de vrouwenopvang. Daar waar het project 'De Nieuwe Toekomst' wordt uitgevoerd worden er ook interviews gehouden met de projectleiders, trainers en (op een later moment) coaches.

Naast deze interviews volgen we in deze 10 gemeenten vrouwen die (ex-)partnergeweld hebben meegemaakt. Tijdens 1,5 jaar wordt met deze vrouwen 5 maal een (gestructureerde) vragenlijst afgenomen.

1. Wat is uw functie en op welke wijze heeft u te maken met:
(Buiten de interventie DNT om)
 - a. De doelgroep (vrouwen die (ex)partner geweld hebben meegemaakt)
 - b. Hulp aan deze doelgroep
 - c. Hulp gericht op (arbeids)participatie in het algemeen
 - d. Hulp gericht op (arbeids)participatie in het bijzonder voor deze doelgroep

Interventie DNT

2. Op welke wijze bent u bekend geraakt met de interventie De Nieuwe Toekomst?
3. Wat was uw eerste indruk van deze interventie?
 - a. Belang van DNT? (noodzaak + opvulling bestaande hiaten?)
 - b. Opzet van DNT?
 - c. Betrokken organisatie/personen bij DNT?
 - d. Eerste resultaten van DNT? (indien bekend)
 - e. Andere indrukken?
4. Wat is uw functie binnen de uitvoer van de interventie?
5. Welke andere personen/organisaties/afdelingen zijn bij de uitvoer van DNT betrokken?
 - a. Op welke wijze?
 - b. Wat is de onderlinge rol- en taakverdeling?
6. Wat is de verwachte opbrengst van de interventie?
 - a. Welke uitkomsten verwacht u?
 - b. Met welke uitkomsten bent u tevreden?
 - c. Wat verwacht u dat de interventie biedt m.b.t.
 - i. de (arbeids)participatie van deze doelgroep?
 - ii. gezondheidsbeleving van deze doelgroep?
 - iii. stoppen van geweld?
7. Welke keuzes zijn er gemaakt in de uitvoering van de interventie?
 - a. Hoe vindt de selectie en trainingen van de deelnemers van de interventie plaats?
 - i. Welke personen/groepen worden wel/niet meegenomen? En om welke redenen?
 - b. Hoe vindt de selectie en training van de coaches plaats?
 - i. Welke personen/groepen worden wel/niet meegenomen? En om welke redenen?
 - c. Hoe vindt de matching tussen de deelnemers en de coaches plaats?
 - i. Welke personen worden wel/niet aan elkaar gekoppeld? En om welke redenen?
 - d. Hoe vindt monitoring en terugkoppeling plaats?

8. Wat is de huidige stand van zaken van de uitvoering (danwel voorbereiding)?
 - a. In welke fase bevindt DNT zich op dit moment?
Bv. Selectie, training (welke bijeenkomst), matching coaches, einde DNT.
 - b. Wat zijn de (tussentijdse) resultaten?
Bv. aantal deelnemers/coaches/matches, maar ook evt. stijging participatieladder, weerbaarheid, zelfredzaamheid etc.
 - c. Aantal en achtergrondkenmerken deelnemers
 - i. Hoeveel potentiële deelnemers hebben zich aangemeld/waren er aangereikt? Hoeveel zijn geselecteerd? Hoeveel startte met DNT? Hoeveel deelnemers zijn nog steeds bezig met DNT?
 - ii. Indien er sprake is van tussentijdse uitval: kunt u deze uitval verklaren?
(Wat gaven deelnemers zelf als reden aan, ziet de respondent overeenkomsten tussen deelnemers die uitvallen danwel doorgaan (bv persoonskenmerken, maar ook bv motivatie, zelfredzaamheid, fase van verwerking, etc.)
 - iii. Kunt u een beschrijving geven van de groep deelnemers? (gemiddelde leeftijd, etnische achtergrond, opleidingsniveau, woont wel/niet in opvang, ervaring met geweld, motivatie, etc.)
 - d. Aantal en achtergrondkenmerken coaches
 - i. Hoeveel potentiële coaches hebben zich aangemeld/waren er aangereikt? Hoeveel zijn geselecteerd? Hoeveel startte met DNT? Hoeveel coaches zijn nog steeds bezig met DNT?
 - ii. Indien er sprake is van tussentijdse uitval: kunt u deze uitval verklaren?
(Wat gaven de coaches zelf als reden aan, ziet de respondent overeenkomsten tussen coaches die uitvallen danwel doorgaan?
 - iii. Kunt u een beschrijving geven van de groep coaches? (gemiddelde leeftijd, etnische achtergrond, woonachtig in zelfde regio als uitvoer DNT, opleidingsniveau, type werk en netwerk, motivatie, etc.)
9. Wat zijn uw ervaringen met de uitvoering van de interventie?
 - a. Hoe is de voorbereidingsfase verlopen?
 - i. Wat ging goed?
 - ii. Waren er knelpunten?
 - b. In hoeverre bent u tevreden met het uitvoerproces?
 - i. Samenwerking en onderlinge rol- en taakverdeling
 - ii. Selectie en training deelnemers
 - iii. Selectie en training coaches
 - iv. Matching tussen de deelnemers en coaches
 - v. Wijze en frequentie van terugkoppeling
 - c. In hoeverre bent u tevreden met de (tussentijdse) resultaten?
 - i. Aantal en motivatie deelnemers
 - ii. Aantal en motivatie coaches
 - iii. Training
 - iv. Matching
 - v. Zicht op toename (arbeids)participatie
 - vi. Zicht op afname hulpvraag
 - vii. Zicht op stoppen geweld
 - d. Welke knelpunten en succesfactoren ervaart en/of verwacht u?
 - i. Samenwerking en onderlinge rol- en taakverdeling
 - ii. Selectie en training deelnemers
 - iii. Selectie en training coaches
 - iv. Matching met en begeleiding door coaches

- e. Wat ziet u als werkzame elementen?
 - i. Binnen de aanpak van DNT
 - ii. Binnen de uitvoering van DNT
 - iii. Binnen de gemeentelijke context

Tot slot

- 10. Op welke onderdelen is volgens u nog nadere uitwerking of bijstelling van de werkwijze nodig?
- 11. Heeft u nog opmerkingen of aanvullingen n.a.v. dit interview?

Bedankt voor uw medewerking!

Introductie

Dit onderzoek gaat over hulp aan slachtoffers van (ex-)partnergeweld om (weer) te participeren in de maatschappij. We nemen in 10 gemeente interviews af met gemeentelijke beleidsmedewerkers (zowel op het terrein W&I en Z&W) en medewerkers van de vrouwenopvang. Daar waar het project 'De Nieuwe Toekomst' wordt uitgevoerd worden er ook interviews gehouden met de projectleiders, trainers en (op een later moment) coaches.

Naast deze interviews volgen we in deze 10 gemeenten vrouwen die (ex-)partnergeweld hebben meegemaakt. Tijdens 1,5 jaar wordt met deze vrouwen 5 maal een (gestructureerde) vragenlijst afgenomen.

1. Wat is uw functie en op welke wijze heeft u te maken met:
 - a. De doelgroep (vrouwen die (ex-)partner geweld hebben meegemaakt)
 - b. Hulp aan deze doelgroep
 - c. Hulp gericht op (arbeids)participatie in het algemeen
 - d. Hulp gericht op (arbeids)participatie in het bijzonder voor deze doelgroep

Context

2. Algemeen: Dit onderzoek gaat over hulp aan slachtoffers van (ex-)partnergeweld om (weer) te participeren in de maatschappij. Welke hulp biedt de vrouwenopvang?
3. Wat is in uw organisatie de reguliere hulp aan slachtoffers van (ex-)partnergeweld m.b.t. herstel en participatie?
 - a. In hoeverre is de (arbeids)participatie van deze doelgroep onderdeel van het reguliere beleid?
 - b. Welke interventies, trainingen of cursussen worden voor deze doelgroep aangeboden met het doel (arbeids)participatie?
4. In hoeverre zijn er volgens u extra beleid en maatregelen nodig voor de (arbeids)participatie van deze doelgroep?
5. Welke mogelijkheden ziet u?
 - a. Binnen uw organisatie?
 - b. Elders?
6. Behoort (arbeids)participatie naar uw mening onder het aanbod van de vrouwenopvang?
 - a. Zo ja, om welke reden?
 - b. Zo nee, om welke reden en waar past het volgens u beter?

Interventie DNT

7. Bent u bekend met de interventie De Nieuwe Toekomst?

➔ (Indien 'Nee' -> ga naar tekstbox 'Toelichting interventie')

8. Op welke wijze bent u bekend geraakt met deze interventie?

9. Wat is was uw eerste indruk van deze interventie?

- a. Belang van DNT? (noodzaak + opvulling bestaande hiaten?)
- b. Opzet van DNT?
- c. Betrokken organisaties/personen bij DNT?
- d. Eerste resultaten van DNT? (indien bekend)
- e. Andere indrukken?

10. Zet uw organisatie de interventie De Nieuwe Toekomst in?

11. Om welke reden(en) wordt de interventie De Nieuwe Toekomst op dit moment wel/niet ingezet?

Let op: mogelijk heeft de organisatie in het verleden wel ervaring gehad met DNT of heeft de organisatie nog niet gekozen voor de interventie maar mogelijk wel geïnteresseerd. Onderstaande subvragen dienen vanuit deze achtergrond gevraagd en beantwoord te worden.

- a. Hoe is het traject van besluitvorming gegaan? Waren hier andere (landelijke) organisatie en/of de gemeente bij betrokken?
- b. Welke argumenten waren er voor inzet van de interventie? Van welke afdelingen / organisaties / personen kwamen deze argumenten?
- c. Welke argumenten waren er tegen inzet van de interventie? Van welke afdelingen / organisaties / personen kwamen deze argumenten?
- d. Welke afwegingen gaven de doorslag om de interventie wel/niet in te zetten?

➔ (Indien DNT niet wordt ingezet, ga naar tekstblok 'Einde vragenlijst')

12. Wat is het draagvlak voor de interventie binnen uw organisatie?

- a. Op bestuursniveau?
- b. Beleidsniveau?
- c. Uitvoeringsniveau?
- d. Andere (samenwerkings)organisaties?

13. Wat is de verwachte opbrengst van de interventie?

- a. Welke uitkomsten verwacht u?
- b. Met welke uitkomsten bent u tevreden?
- c. Wat verwacht u dat de interventie biedt m.b.t.
 - i. de (arbeids)participatie van deze doelgroep?
 - ii. gezondheidsbeleving van deze doelgroep?
 - iii. stoppen van geweld?

14. Welke keuzes zijn er gemaakt in de uitvoering van de interventie?

- a. Welke afdelingen / organisaties / personen zijn betrokken
 - i. Op welke wijze?
 - ii. Wat is de onderlinge rol- en taakverdeling?
- b. Hoe vindt de selectie en trainingen van de deelnemers van de interventie plaats?
 - i. Welke personen/groepen worden wel/niet meegenomen? En om welke redenen?
- c. Hoe vindt de selectie en training van de coaches plaats?
 - i. Welke personen/groepen worden wel/niet meegenomen? En om welke redenen?
- d. Hoe vindt de matching tussen de deelnemers en de coaches plaats?

- e. Hoe vindt monitoring en terugkoppeling plaats?
 - f. In hoeverre sluit de interventie aan op het reguliere aanbod van de vrouwenopvang?
 - g. In hoeverre conflicteert de interventie met het reguliere aanbod van de vrouwenopvang?
15. Wat is de huidige stand van zaken van de uitvoering (danwel voorbereiding)?
16. Wat zijn uw ervaringen met de uitvoering van de interventie?
- a. Hoe is de voorbereidingsfase verlopen?
 - i. Wat ging goed?
 - ii. Waren er knelpunten?
 - b. In hoeverre bent u tevreden met het uitvoerproces?
 - i. Samenwerking en onderlinge rol- en taakverdeling
 - ii. Selectie en training deelnemers
 - iii. Selectie en training coaches
 - iv. Matching tussen de deelnemers en coaches
 - v. Wijze en frequentie van terugkoppeling
 - c. In hoeverre bent u tevreden met de (tussentijdse) resultaten?
 - i. Aantal en motivatie deelnemers
 - ii. Aantal en motivatie coaches
 - iii. Training
 - iv. Matching
 - v. Zicht op toename (arbeids)participatie
 - vi. Zicht op afname hulpvraag
 - vii. Zicht op stoppen geweld
 - d. Welke knelpunten en succesfactoren ervaart en/of verwacht u?
 - i. Samenwerking en onderlinge rol- en taakverdeling
 - ii. Selectie en training deelnemers
 - iii. Selectie en training coaches
 - iv. Matching met en begeleiding door coaches
 - e. Wat ziet u als werkzame elementen?
 - i. Binnen de aanpak van DNT
 - ii. Binnen de uitvoering van DNT
 - iii. Binnen de gemeentelijke context
17. Op welke onderdelen is volgens u nog nadere uitwerking of bijstelling van de werkwijze nodig?

➔ (Ga naar tekstblok 'Einde vragenlijst')

Tekstblok 'Toelichting interventie'

De Nieuwe Toekomst (DNT) is een interventie die richt zich op participatie en economische zelfstandigheid van vrouwen met huiselijk geweldervaringen, om herhaald slachtofferschap te voorkomen. DNT is de enige interventie in Nederland die zich specifiek op deze groep vrouwen en het thema participatie en economische zelfstandigheid richt. DNT richt zich op het ondersteunen van vrouwen om actief op zoek te gaan naar een baan, een opleiding te volgen of vrijwilligerswerk te doen. DNT bestaat uit een groepstraining gevolgd door een periode van persoonlijke coaching. Het trainingsdeel bestaat uit tien wekelijkse groepsbijeenkomsten, waarin activering en het toekomstperspectief centraal staan. Zo wordt onder andere gewerkt aan het herontdekken van passies en talenten en het verkrijgen en behouden van regie over het eigen leven. Na de groepstraining worden deelnemers persoonlijk gecoacht door een vrijwilliger.

De vrijwillige coaches begeleiden de deelnemers negen maanden bij het realiseren van hun doelen. Deze vrijwilligers zijn door de vrouwenorganisaties geselecteerd en worden getraind om te helpen bij het zetten van stappen richting opleiding en werk.

18. Wat is uw eerste reactie op deze interventie n.a.v. deze nadere toelichting?

19. Welke argumenten kunt u bedenken voor inzet van de interventie?

20. Welke argumenten kunt u bedenken tegen inzet van de interventie?

21. Welke argumenten wegen naar uw mening zwaarder?

➔ (Ga naar tekstblok 'Einde vragenlijst')

Tekstblok 'Einde vragenlijst'

22. Zijn er binnen uw organisatie (andere) plannen of ambities wat betreft het stimuleren van (arbeids)participatie van specifiek deze doelgroep? En zo ja, kunt u deze toelichten?

23. Heeft u nog opmerkingen of aanvullingen n.a.v. dit interview?

Bedankt voor uw medewerking!

Vraag	Sub-vragen (bij elke vraag doorvragen! Om welke reden? Kunt u een toelichting geven? Kunt u een voorbeeld geven?):
1. Op {datum start interventie} is er binnen {naam gemeente} een groep vrouwen gestart met De Nieuwe Toekomst. Wat is de huidige stand van zaken?	- Had u voldoende zicht op het gehele uitvoeringsproces? - Op welke wijze is dit (laatste) project van De Nieuwe Toekomst afgesloten?
2. Wat was voor u het belangrijkste doel van De Nieuwe Toekomst?	- Waarom is dit voor u het belangrijkste doel?
2a. Eén van de doelen die de interventie De Nieuwe Toekomst nastreeft is het bevorderen van de economische zelfstandigheid voor vrouwen die geweld hebben meegemaakt. Hoe kijkt u hier tegenaan?	- Wat verstaat u onder economische zelfstandigheid? - Vindt u dit een belangrijk doel? - Is economische zelfstandigheid belangrijk voor vrouwen die geweld hebben meegemaakt? - Is dit doel (economische zelfstandigheid van vrouwen die geweld hebben meegemaakt), in uw mening, door De Nieuw Toekomst te bereiken? - Wat is er (nog meer) nodig om dit doel te bereiken?
2b. Het einddoel (stip op de horizon) dat De Nieuwe Toekomst nastreeft is het voorkomen van herhaling van geweld. Hoe kijkt u hier tegenaan?	- Leidt economische zelfstandigheid, volgens u, tot een verminderd risico op herhaling van geweld? - Is dit doel (economische zelfstandigheid van vrouwen die geweld hebben meegemaakt), in uw mening, door De Nieuw Toekomst te bereiken? - Wat is er (nog meer) nodig om dit doel te bereiken?
3. Als u terugkijkt naar de groep die in {datum} zijn gestart, zijn de doelen behaald?	- In welke mate zijn de doelen wel/niet behaald? - Wat ligt daar, volgens u, aan ten grondslag? - In hoeverre zijn de behaalde doelen toe te schrijven aan de interventie?
4. Als u kijkt naar deze (laatste) DNT-groep en terugdenkt naar een jaar geleden, toen deze groep met DNT startte, wat is volgens u de meest significante verandering die deze vrouwen hebben ondergaan?	- Indien er meerdere 'veranderingen' worden genoemd: wat was voor u de belangrijkste? - Waarom is dit de belangrijkste? - Stimuleer de respondent om met voorbeelden/verhalen te komen! - Is deze verandering bij iedereen te zien? Bij wie wel? Bij wie niet? Wat ligt daaraan (mogelijk) ten grondslag?
5. Wat ligt volgens u ten grondslag aan deze verandering?	- Waardoor zijn de veranderingen volgens u in gang gezet? - Wat ligt buiten de interventie die deze veranderingen aanzet?

5a. Op welke wijze heeft de interventie De Nieuwe Toekomst bijgedragen tot deze verandering(en)?	- De Nieuwe Toekomst hanteert een combinatie van groepstraining en individuele coaching, heeft dit bijgedragen aan de verandering? - De Nieuwe Toekomst hanteert een oplossingsgerichte manier van werken, waarin de krachten van de deelnemers centraal staan, heeft dit bijgedragen aan de verandering? - Het ontwikkelen van een Persoonlijk Ontwikkelingsplan is een rode draad in de interventie, heeft dit bijgedragen aan de verandering?
5b. Welke andere mogelijke factoren hebben bijgedragen tot deze veranderingen?	- Indien nodig doorvragen naar: - o Netwerk/keten in de gemeente (voorzorg c.q. nazorg / overdracht van de doelgroep voor en na de interventie) - o Kennis en expertise van de betrokkenen (projectleider, trainer, coaches, etc.) - o Arbeidsmarktkenmerken - o Etc. - Op welke wijze en in welke mate zijn deze factoren van invloed (geweest) en hoe verhoudt zich dat tot de interventie?
6. Naast de 'grote' doelen en veranderingen, zijn er natuurlijk ook (tussentijdse) resultaten. Welke zijn dat, als u naar deze laatste groep kijkt?	- Wat waren de resultaten wat betreft: - o Aantal deelnemers (instroom versus uitstroom) - o Stijging participatieladder (instroom versus uitstroom) - o Kwaliteit van de matches - o 'zachte resultaten' zoals toename zelfvertrouwen, zelfredzaamheid, motivatie, doelbewustheid, etc. - In hoeverre staan deze resultaten in relatie met de te behalen doelen?
7. Voldoen deze resultaten aan de verwachtingen?	- Wat waren uw verwachtingen en in welke mate komen deze overeen? - Hoe kunt u dit verklaren? - Zijn de verwachtingen gedurende het project bijgesteld? - Wat betekent dit (mogelijk) voor de toekomst van de interventie?

8. En als we kijken naar de uitvoering. Hoe verliep die?	- Bent u tevreden over: ○ de onderlinge samenwerking en rol-en taakverdeling? ○ Selectie van deelnemers? ○ Selectie van coaches? ○ De training? ○ De matching? - Wat was succesvol? - Waar lagen knelpunten? - Waar liggen verbeteringsmogelijkheden?
9. Wat is de positie van De Nieuwe Toekomst in het aanbod dat {naam gemeente} biedt?	- Zijn er andere trajecten die vergelijkbaar zijn? - Zijn er andere trajecten of interventies die als voor- of na- traject te identificeren zijn? - Ziet u de interventie als een hulpverleningstraject of een re-integratietraject? - Kunt u de positie van De Nieuwe Toekomst binnen het aanbod (vanuit hulpverleningen en/of re-integratie) tekenen/schematisch weergeven? - Wat is de meerwaarde van De Nieuwe Toekomst voor {naam gemeente}?
10. Wat is (mogelijk) de toekomstige positie die De Nieuwe Toekomst inneemt?	- Is er nagedacht over het borgen/structureel opnemen van de interventie? - Waar zou die borging plaatsvinden en om welke reden? - Welke afwegingen zijn daarin belangrijk?

Appendix V

V.b - voor vragenlijst deelnemers

VERVOLGINTERVIEW – DEELNEEMSTERS

Verwachtingen en eerste indruk

- 1) Gaan weer terug naar de start van De Nieuwe Toekomst. Eerste indruk, hoe is het project gepresenteerd, wat was je eerste indruk, wat waren je verwachtingen (doorvragen over opzet, vorm, etc.)
- 2) Wat wilde je na DNT bereiken? (wat was je doel?) Zijn die doelen nog tijdens de cursus aangepast? En nu: Heb je ze bereikt?

Ervaringen

- 3) Hoe heb je DNT ervaren? (open)
 - a. Training (opzet, samenstelling, onderwerpen, locatie, alles) Welke lessen zijn je het meest bij gebleven? Waarom? Wat heb je geleerd? Hoe heb je het ervaren? Was het een beetje zoals je verwacht had? Welke lessen waren minder leuk of nuttig?
 - b. Coaching (match, hoe vaak afspreken en waar, hoe ervaren) Wat ging goed. Wat ging minder goed?
- 4) Heb je wel eens eerder dit soort projecten te maken gehad? Welke ervaringen daarmee? Is DNT anders? In welke opzichten?
- 5) Als je zelf DNT zou mogen aanpassen, wat zou je behouden en wat zou je veranderen?
- 6) Zou je het een andere vrouw die geweld heeft meegemaakt en ook in dezelfde situatie zat als jou aanraden DNT te volgen? Waarom?

Meerwaarde DNT

- 7) Wat heeft DNT jou gebracht/heeft DNT jou geholpen?
 - a. Zo nee, kun je dat toelichten. Wat ontbrak er etc.
 - b. Zo ja, wat? (doorvragen totdat hele lijst is genoemd, dan per item doorvragen om toelichting te geven)
- 8) (Lijst leggen naast genoemde doel): Heb je doel hiermee bereikt?
 - a. Zo nee, kun je dat toelichten. Wat ontbrak er nog?
 - b. Zo ja, wat heeft DNT daaraan bijgedragen (of had het ook zonder gekund)
- 9) Indien nog niet genoemd, doorvragen naar de doelen die DNT zelf als projectuitkomsten geformuleerd heeft: stijgen participatieladder: uitbouwen sociaal netwerk, deelname aan activiteiten, vrijwilligerswerk, werk.

Meerwaarde werk

- 10) Eén van de doelen van DNT is bereiken van meer economisch zelfstandigheid. Hoe kijk jij tegen dit doel aan? Hoe zie je economische zelfstandigheid? En waarom is het belangrijk?
- 11) Ander doel, dat hiermee samenhangt, is stappen maken naar betaald werk. Vind je werken van belang? Wat is de waarde van werk?
 - a. Heb je zelf werkervaring? Welke werkervaring? En was dit werk belangrijk voor je?
- 12) Daarnaast is de aanname dat werken en economische zelfstandigheid de cirkel van geweld kunnen doorbreken. Werkte je toen je partnergeweld meemaakte?
Zo ja:

- a. Welke invloed heeft het leven in een gewelddadige relatie gehad op je werksituatie?
- b. Welke invloed heeft het hebben van werk gehad op het leven in een gewelddadige relatie?

Zo nee:

- c. Denk je dat het hebben van werk invloed kon hebben op het leven in een gewelddadige relatie?

13) Op welke wijze denk je dat werk van invloed kan zijn om weer te hertellen na een periode van partnergeweld? Wat is voor jou, op dit moment, de waarde van werk?

14) Heeft DNT nog invloed gehad op je perceptie op de waarde van werk? Zo ja, op welke wijze?

15) Tot slot: Nog tips voor DNT.